

Міністерство освіти і науки України
Кафедра політичних наук і права
Рада молодих вчених Університету Ушинського
Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і
молодих вчених

V Всеукраїнська науково-практична конференція студентів та
молодих вчених

«СУЧАСНІ ВИКЛИКИ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО
РОЗВИТКУ: ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ТА СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНІ ВИМІРИ»

22 травня 2025 року

м. Одеса

УДК: 32+316]-043.86:3.073:001.891

C91

**Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені
К. Д. Ушинського» (протокол № 17 від 26 червня 2025 року)**

C91 «Сучасні виклики соціально-політичного розвитку: політико-правові та соціально-економічні виміри» [Електронний ресурс] : матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих вчених (м. Одеса, 22 травня 2025 р.) / за заг. ред. д. політ. н. С. М. Наумкіної, к. політ. н. С. А. Дмитрашко, к. політ. н. І. І. Пронози. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», 2025. 121 с.

22 травня 2025 року у ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» проведено V Всеукраїнську науково-практичну конференцію студентів та молодих вчених, в якій взяли участь представники закладів вищої освіти України, студенти, магістри, аспіранти та докторанти.

До збірника увійшли тези доповідей з актуальних питань політичного процесу України та світу, міжнародних відносин та дипломатії.

Видання адресоване науковим та науково-педагогічним працівникам закладів вищої освіти, студентам, магістрам, аспірантам, докторантам та всім, хто цікавиться питаннями політичної науки, дипломатії та права.

Таргоніна Марія	ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ТА БЕЗПЕКОВІ ДИЛЕМИ ПРАКТИКИ МЕЙНСТРИМІНГУ В СИСТЕМІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ УКРАЇНИ	55
Телелим Ірина	ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ І ТРАНСФОРМАЦІЯ ІДЕНТИЧНОСТІ: СОЦІОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА	59
Чекмарьова Лариса Батяла Анна	ІНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ РЕІНТЕГРАЦІЇ ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЙ ПІСЛЯ ЇХ ЗВІЛЬНЕННЯ: НАЦІОНАЛЬНА МОДЕЛЬ ТА МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД	65
Швець Світлана Семенов Євген	СОЦІАЛЬНІ МЕДІА В ІНФОРМАЦІЙНИХ ВІЙНАХ: МЕХАНІЗМИ ПОШИРЕННЯ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ ТА СТРАТЕГІЇ ФОРМУВАННЯ ПРОТИДІЇ	70

НАПРЯМ 2

СУЧАСНІ МОДЕЛІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА ШЛЯХУ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Беженар Яків	ПОЛІТИЧНА КУЛЬТУРА ЯК ОСНОВА ГРОМАДЯНСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	75
Брик Денис	СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПОЛІТИЧНИХ ІДЕОЛОГІЙ У ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ	79
Бутирін Євген Ляшенко Софія	ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У РОЗВ'ЯЗАННІ ПРОБЛЕМИ АЛКОГОЛІЗМУ ПІСЛЯ ПОЧАТКУ ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ З БОКУ РФ ТА ВВЕДЕННЯ ПРАВОВОГО ПОЛОЖЕННЯ ВОЄННОГО СТАНУ	84
Волковинська Валерія	ПАТРІОТИЗМ ЯК СКЛАДОВА НАЦІОНАЛЬНОЇ СТІЙКОСТІ В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ	89
Левенець Михайло	МОЛОДІЖНІ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ: ВІДНОВЛЕННЯ, ТРАНСФОРМАЦІЯ ТА	94

**ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ У
РОЗВ'ЯЗАННІ ПРОБЛЕМИ АЛКОГОЛІЗМУ ПІСЛЯ ПОЧАТКУ
ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ З БОКУ РФ ТА ВВЕДЕННЯ ПРАВОВОГО
ПОЛОЖЕННЯ ВОЄННОГО СТАНУ**

Євген БУТИРІН

кандидат юридичних наук

доцент кафедри політичних наук та права,

Університет Ушинського, м. Одеса

Софія ЛЯШЕНКО

студентка 1 курсу спеціальність «Політологія»,

Університет Ушинського, м. Одеса

Після анексії АРК та окупації окремих районів Донецької та Луганської областей рф на території багатьох населених пунктів, особливо в прифронтовій зоні, з'явилися військові підрозділи. Треба зазначити, що військовослужбовці часто стикаються з надмірними психічними навантаженнями, такими як стрес, тривога та посттравматичний стресовий розлад. Під час бойових дій або після повернення з війни військові можуть відчувати сильний стрес та емоційну напругу. Алкоголь стає своєрідним механізмом самозахисту, що тимчасово полегшує симптоми посттравматичного стресового розладу та тривожних розладів [1].

Соціальні чинники також значно впливають на поширення алкоголізму серед військових. Військова культура, що часто заохочує ризиковану поведінку, може сприяти вживанню алкоголю. Військові підрозділи часто мають свої традиції, що включають вживання алкоголю як частину ритуалів чи святкувань. Тиск колег та необхідність «бути частиною команди» можуть спонукати військових до вживання алкоголю. Крім того, військові часто мають обмежений доступ до розважальних заходів, особливо під час розгортання або служби у віддалених місцях. Це може

спричинити пошук альтернативних способів зняття стресу, таких як алкоголь. Відсутність позитивних соціальних взаємодій та підтримки з боку сім'ї і друзів посилює ці тенденції [1]. Наслідки алкоголізму у військових можуть бути руйнівними не лише для самих військовослужбовців, а й для їхніх сімей та громад.

Іноді вживання алкоголю військовими приводить до трагічних наслідків. Наприклад, у с. Доброводи Чортківського району Тернопільської області у 2024 р. військовослужбовець у стані алкогольного сп'яніння відкрив стрільбу по цивільних особах, у результаті чого двоє людей загинуло та троє отримали поранення [2]. Подібне сталося в Київській області, де військовий на підпитку розстріляв двох цивільних осіб [3]. Також у мережі Інтернет можна знайти багато інформації про побиття п'яними військовими цивільних [4], працівників органів Національної поліції [5] та навіть генерал-майора СБУ [6]. Існує й інша проблема у військовослужбовців – керування транспортними засобами в стані алкогольного сп'яніння, що часто приводить до трагічних наслідків [7]. Зауважимо, що до 2021 р. в Україні не існувало нормативно-правового акту, який би дозволив органам місцевого самоврядування заборонити торгівельним закладам продавати алкогольні напої військовослужбовцям. Однак, у деяких регіонах заборону на продаж алкоголю військовим було запроваджено рішеннями місцевих рад. У своїх рішеннях вони спиралися на ст. 15-3 Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, спиртових дистилятів, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» [8], який надає їм право обмежувати продаж алкоголю в певний час доби. Наприклад, рішення про заборону на продаж алкоголю військовим було прийняте на території Кам'янка-Бузької об'єднаної територіальної громади Львівської області [9]. У м. Новгород-Волинському місцева рада прийняла подібне рішення за пропозицією командирів військових частин Новгород-Волинського гарнізону в 2017 р. [10]. Однак, слід зауважити, що цей закон не передбачає можливості

встановлення заборони для окремих категорій громадян, таких як військовослужбовці.

У 2021 р. Кабінет міністрів України вирішив цю прогалину в праві, прийнявши постанову № 1457 [11]. На підставі п. 3 цього нормативно-правового акту «Заборона торгівлі ...алкогольними напоями та речовинами, виробленими на спиртовій основі, у межах території, на якій вводиться воєнний стан, запроваджується шляхом видання наказу військовим командуванням разом з військовою адміністрацією (у разі її утворення) з метою забезпечення громадської безпеки і порядку». На органи місцевого самоврядування був лише покладений обов'язок забезпечити негайне інформування про запровадження заборони торгівлі алкоголем (п. 6 вищезазначеної постанови). Військове командування досить активно використовує цю норму права на практиці. Наприклад, Вінницька обласна військова адміністрація прийняла наказ № 1232 / 21 від 25.09.2023 р. «Про заборону торгівлі на території області алкогольними напоями та речовинами, виробленими на спиртовій основі». На підставі цього нормативно-правового акту на території Вінницької області було заборонено торгівлю алкогольними напоями цивільним громадянам з 22 год. 00 хв. до 06 год. 00 хв.; цілодобово громадянам під час несення служби у правоохоронних органах, Збройних Силах, Національній гвардії, територіальній обороні, інших військових формуваннях та особам зі зброєю [12]. Подібний нормативно-правовий акт був прийнятий у Миколаївській області [13] та в Івано-Франківській області [14], також у Сумській області [15] та ін.

З часом у деяких областях були внесені зміни в нормативно-правові акти, з метою збільшення часу продажу алкогольних напоїв для цивільних осіб [16]. Після встановлення вищезазначених заборон, працівники органів Національної поліції почали перевірку торгівельних закладів, де реалізуються або реалізувалися алкогольні напої.

Список використаних джерел:

1. Причини алкоголізму у воєнних. URL : <https://maa-ukraine.com.ua/news/prichiny-alkogolizma-u-voennyh/>.
2. Військовий був нападпитку: у Доброводах, де відбувся розстріл цивільних, заборонили продаж алкоголю та просять перенести в/ч. URL : <https://realno.te.ua/novyny/vijskovyj-iakyj-rozstriliav-liudej-u-dobrovodakh-buv-napidpytku-u-seli-zaboronyly-prodazh-alkoholiu/>.
3. У Києві судять військового, який на підпитку розстріляв двох чоловіків. URL : https://vgolos.ua/news/u-kiievi-sudyat-viyskovogo-yakiy-napid-pitku-rozstrilyav-dvoh-cholovikiv_1434555.html.
4. П'яні «айдарівці» побили людину під Миколаєвом – ЗМІ. URL : <https://www.pravda.com.ua/news/2015/09/22/7082161/>.
5. На Волині двоє п'яних військових у відділенні поліції побили поліцейського: як їх покарали. URL : <https://www.volynnews.com/news/all/na-volyni-dvoye-pianykh-viyskovosluzhbovtiv-u-viddilenni-politsiyi-pobyly/>.
6. На Закарпатті п'яні контррозвідники побили генерала СБУ Мікуліна, – ЗМІ. URL : <https://novynarnia.com/2023/06/25/na-zakarpatti-pyani-kontrozvidnyky-pobyly-generalasbu-mikulina-zmi/>.
7. П'яний військовий зробив смертельну ДТП: яке отримав покарання. URL : <https://www.youtube.com/watch?v=QSMjuD-ZQQY>.
8. Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, спиртових дистилятів, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального». *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 46. Ст. 345. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/481/95-%D0%B2%D1%80#Text>.
9. На Львівщині заборонили продавати алкоголь військовим. URL : <https://lviv.depo.ua/ukr/lviv/na-lvivschini-zaboronili-prodavati-alkogol-viyskovim-20180303736846>.

10. У Новограді-Волинському виконком рекомендував закладам торгівлі не продавати алкоголь військовим. URL : https://www.zhitomir.info/news_166605.html.

11. Постанова Кабінету міністрів України від 29 грудня 2021 р. № 1457 «Про затвердження Порядку заборони торгівлі зброєю, сильнодіючими хімічними і отруйними речовинами, а також алкогольними напоями та речовинами, виробленими на спиртовій основі, в умовах правового режиму воєнного стану в Україні або окремих її місцевостях». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1457-2021-%D0%BF#Text>.

12. Наказ Вінницької обласної військової адміністрації № 1232 / 21 від 25.09.2023 р. «Про заборону торгівлі на території області алкогольними напоями та речовинами, виробленими на спиртовій основі». URL : <https://www.vin.gov.ua/oda/normatyvno-pravovi-dokumenty/794-nakazy-nachalnyka-oblasnoi-viiskovoi-administratsii/57654-nakaz-1232-21-vid-25-veresnia-2023-roku>.

13. На Миколаївщині заборонили продаж алкоголю під час комендантської години. URL : <https://suspilne.media/mykolaiv/637508-na-mikolaivsini-zaboronili-prodaz-alkogolu-pid-cas-komendantskoi-godini>.

14. Наказ ОВА «Про встановлення обмежень щодо торгівлі алкогольними напоями та речовинами, виробленими на спиртовій основі, на території Івано-Франківської області». *Юридичний департамент ОДА*, від 04 квітня 2022 р. № 12. URL : <https://www.if.gov.ua/npas/pro-vstanovlennya-obmezhen-shchodo-torgivli-alkogolnimi-napoyami-ta-rechovinami-viroblenimi-na-spirovij-osnovi-na-teritoriyi-ivano-frankivskoyi-oblasti>.

15. У Сумах – нові правила торгівлі алкоголем. URL : <https://smr.gov.ua/uk/novini/podiji/30799-u-sumakh-novi-pravila-torgivli-alkogolem.html>.

16. Змінено дозволений час продажу алкоголю. URL : <https://zp.gov.ua/news/123604-zmineno-dozvolenii-cas-prodazu-alkogoliu>.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ УНІВЕРСИТЕТУ
УШИНСЬКОГО
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ,
АСПІРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ І МОЛОДИХ
ВЧЕНИХ**

**«СУЧАСНІ ВИКЛИКИ СОЦІАЛЬНО-
ПОЛІТИЧНОГО РОЗВИТКУ: ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ
ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ВИМІРИ»**

V Всеукраїнська науково-практична конференція молодих вчених

м. Одеса, 22 травня 2025 року

Матеріали друкуються в авторській редакції.

Відповідальність за точність поданих фактів, цитат, цифр, прізвищ тощо
несуть автори.